

Valtakunnallinen lääkityslista moniammatillisen yhteistyön työkaluna tulevaisuudessa

Harri Nurmi

THL/OPER

Fimea 26.1.2017

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Työtehtävät ja yhteystiedot

- Projektipäällikkö
 - Sähköinen lääkemääräys
 - Kelain
 - Rajat ylittävä sähköinen resepti
- Kelaimen tuoteomistaja
- Vastuu Lääkitys-projektin määrittelyistä
- THL:n lääketukkukaupan vastuunalaisen johtajan varahenkilö
- Proviisori, Itä-Apteekki Pirkkala 1xkk

sähköposti: harri.nurmi.2@thl.fi

Twitter: <https://twitter.com/hpnurmi>

LinkedIn: <https://fi.linkedin.com/in/harrinurmi>

Sisältö

- Valtakunnallinen lääkityslista
- Määrittelyn ja toteutuksen vaiheistus
- Terminologiaa
- Tarkistusmerkinnät

Lääkityslista

- Mikä on lääkityslista?
 - Lista resepteistä?
 - Lista lääkkeistä?
 - Lista lääkkeistä ja muista valmisteista, joita käytetään potilaan hoitamiseen?
 - Lista, jolle osa valmisteista tulee suoraan ja osasta lääkäri tai muu ammattihenkilö päättää, että kuuluu mukaan?
- Valmisteita
 - Lääkkeet, luontaistuotteet, ravintolisät, elintarvikkeet, terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet, ex tempore –valmisteet, sidetarvikkeet, perusvoiteet, homeopaattiset valmisteet, antroposofiset valmisteet

Yksi valtakunnallinen lääkevalmistelu

- Reseptikeskuksen kautta yksi yhteinen valtakunnallinen lääkevalmistelu
 - Näkyy samanlaisena kaikille*
 - Myös potilaalle itselleen
 - Voi itse tarkistaa tietojensa paikkansapitävyyden
 - Apteekeille -> lääkeyksityksen tarkistaminen
 - Kaikki asianosaiset voivat päivittää
 - Tulee paremmin pidettyä ajantasaisena
 - Ei erillistä ylläpitoa
 - Päivittyy ”normaaleista lääkeyksitysmarkkinöistä”
 - Mahdollisimman ajantasainen ja kattava kuva potilaan lääkeyksityksestä

Lääkityslistan logiikka ja terminologia

lääke

aine tai valmiste, jonka tarkoituksena on parantaa, lievittää tai ehkäistä sairautta tai sen oireita tai jota käytetään terveydentilan tai sairauden syyn selvittämiseen [Kela]

1 →

lääkemääräys

lääkkeen määräjän
antama määräys potilaan
käytettäväksi
tarkoitettua *lääkkeestä*
tai muusta hoitoon
tarkoitettua
valmisteesta [Kela+vk]

0-n ↓

resepti

lääkemääräys, jonka perusteella
apteekki tai sairaala-apteekki
toimittaa *lääkkeen* potilaalle [vk]

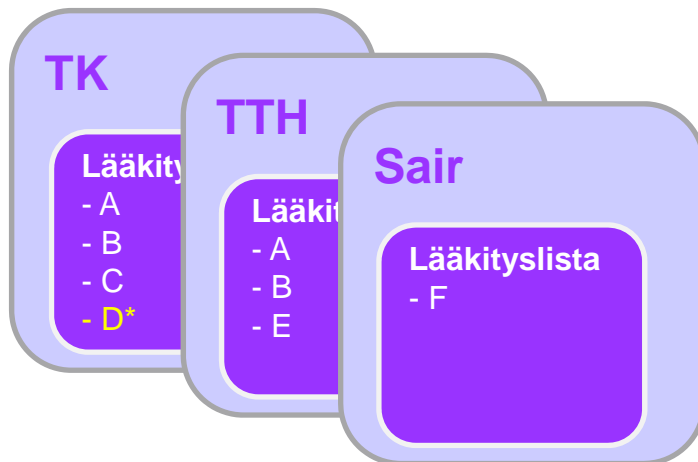
Lääkityksen hallinnan tavoitetilä

- Voimassa olevan lääikityksen tiedot Reseptikeskuksesta
- Lääkemääräysten tekeminen ja uusiminen lääikityslistan kautta
- Ei päällekkäisiä kertomusmerkintöjä
- Reseptikeskukseen/ lääkemääräykselle kaikki lääkkeen määräämisessä ja toimittamisessa tarvittavat tiedot
- Lääikityksen tarkastamiseen liittyvät merkinnät
- Saman lääikityksen eri reseptien yhdistäminen id:llä – uusin resepti voimassa

Valtakunnallinen lääkityslista

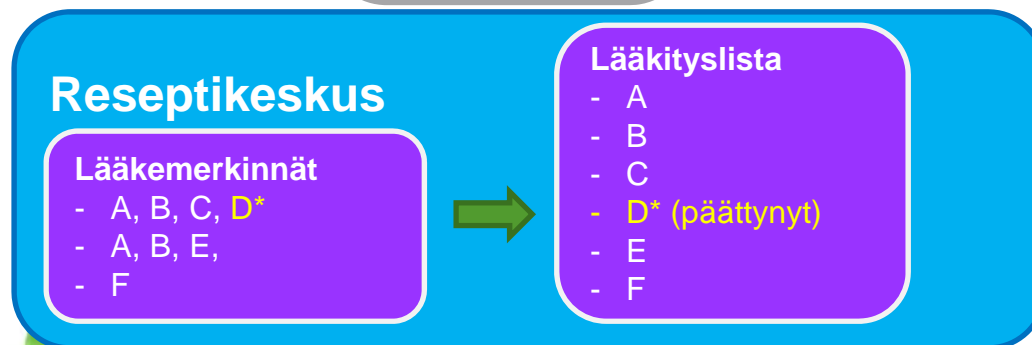
Kaikki lääkityslistalle tarvittavat lääkitystiedot tallennetaan Reseptikeskukseen

- Lääkitystiedot kootaan Lääkityslistalle → Tiedot ajan tasalla
- Osastolääkityksen tallentaminen ja hyödyntämistarpeet lääkityslistalla tarkennetaan myöhemmin

Potilastiedon arkisto

Lääkitystiedot kirjataan yhteen paikkaan
- Lääkityslista → Reseptikeskus

THL

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Toteutuksen vaiheistus

- Ensimmäisessä vaiheessa (tuotannossa 2019)
 - voimassa olevien reseptien lista
 - Saman lääkityksen eri reseptien yhdistäminen id:llä – uusi resepti voimassa (= määrätyn lääkkeen yksilöivän id:n käyttöönotto)
 - lääkkeen määräämisessä ja toimittamisessa tarvittavat tiedot
 - Osa tavoiteltavista tietosisällöistä edellyttää asetusmuutosta
 - rakenteinen annostus
- Toisessa vaiheessa (tuotannossa 2020)
 - avohoidon muut kuin reseptilääkkeet
 - tarkastusmerkinnät
 - itsehoitolääkitys jne
 - > voimassa olevan lääkityksen lista
 - (osastolääkitys)

Vaiheistus ja tuotettavat määritykset

Vuosi 2017

- Keskitetään määrittelyissä ensimmäisen vaiheen toteutuksessa tarvittaviin sisältöihin
- Yhdistetään aiemmat lääkemääräyksen, lääkemerkinän ja Tiedonhallintapalvelun lääkityskoosteen määrittelyt
 - Sanastotyö: harmonisoidaan käytettävät käsitteet ja niiden määritelmät
 - Toiminnalliset ja tietosisältömäärittelyt
 - Prosessit ja käyttötapaukset sekä vaatimusluettelo
 - Uudet tietosisällöt ja tietomallin kuvaus
 - CDA- ja rajapintamäärittelyt

Määrittelyprosessi

- Katselmointityöpajat sote-toimijoille ja järjestelmätoimittajille 2/2017
 - Tarpeen mukaan kommenttipyyntöjä jo aiemmin lääkäreille ja järjestelmätoimittajille
- Määrittelyjen päivittäminen katselmoinnin perusteella 4/2017 mennessä
- Lausuntokierros ja korjaukset palautteen perusteella ennen hyväksymistä ja julkaisua 6/2017

Moniammatillinen toiminta

- Lääkityslistan toiminnan kannalta oleelliset peruskohdat
 - Ylläpito ja katselu mahdollista tarpeen mukaan
 - Kaikki potilaan (lääke)hoitoon osallistuvat
 - Apteekit
 - Lääkehoidon arvioinnin tarpeet
 - Tarkistusmerkinnät
 - Arvioinnit

Ylläpito ja katselu

- Potilaan turvallisen lääkehoidon toteutus edellyttää, että voimassaolevaa lääkityslistaa pitää pystyä tarkastelemaan, vaikka potilasta hoitavassa yksikössä ei olisi lääkkeen määräämiseen oikeutettuja.
- Ylläpidon pitää olla mahdollista sujuvasti siten, että esimerkiksi lääkäri voi ohjeistaa muutokset lääkitykseen ja joku muu kirjaa ne (lääkäri vahvistaa?)
- Lääkityslistan tiedot näytetään käyttäjille työtehtävän edellyttämässä laajuudessa - Ei välttämättä tarkoituksenmukaista, että kaikki käyttäjät näkevät lääkityslistan samanlaisena
 - Koulutus, käyttöoikeudet ja lokitus

Tarkistusmerkinnät ja arvioinnit 1/2

- Lääkemerkin­nän tekeminen ja tietosisältö 2016 - Toiminnallinen määrittely
 - Terveydenhuollon ammattihenkilö (mukaan lukien lääkäri) voi tarkistaa potilaan voimassa olevan lääkityksen (KT 11) ajantasaisuuden ja lääkäri, lääkehoitoon erityiskoulutettu hoitaja, proviisori tai farmaseutti myös asianmukaisuuden
 - Muiden kuin lääkärin tekemissä asianmukaisuuden tarkistuksissa tulee huolehtia, että lääkäri huomioi ja toteuttaa lääkkeen määräyksissä tarkistuksessa todetut muutostarpeet
 - Tarkistus voidaan tehdä lääkekohtaisesti yksittäisen lääkkeen määräysmerkinnän yhteydessä kirjaamalla tarkistuksen tiedot luvussa 4.10 kuvatun rakenteen mukaisesti tai kokonaisvaltaisena tarkistusmerkintänä THL/Tietosisältö -Lääkitystarkistusmerkintä mukaisesti

Tarkistusmerkinnät ja arvioinnit 2/2

- Tarkistaminen
 - Lääkkeen määräämiseen oikeutetun henkilön tekemä toimenpide
- Arviointi
 - Lääkehoitoon perehtyneen hoitajan tai farmasistin tekemä toimenpide
- Arvioinnin jälkeen on tehtävä tarkistaminen, jos arvioinnissa esitetään muutoksia.
- Arvioinnin yhteyteen pitäisi pystyä kirjaamaan huomioita, joiden pohjalta muutoksia esitetään

- Usein kuulee, että vastaavaa lääkettä määrättäessä järjestelmän pitäisi varoittaa/huomauttaa.

Mikä on vastaava lääke?

- Tuleeko lääkärin vahvistaa hoitajan tekemät muutokset?
- Onko muuta kuin lääkevalmistetietoa, joka tulisi näyttää AINA lääkityslistan yhteydessä?
 - Munuaisfunktio?
 - Ikä?
 - Paino?
 - Pituus?